МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра кримінально-правових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Т.в.о. проректора
Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ
О.В. Ведмідський
___.___ 2016 р.

ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
з навчальної дисципліни
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ

спеціальність 081 «право»
для здобувачів вищої освіти 5 курсу юридичного факультету,
що навчаються на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Дніпро – 2016

Плани практичних та семінарських занять з навчальної дисципліни «Проблемні питання кваліфікації злочинів» для здобувачів вищої освіти 5 курсу юридичного факультету, спеціальності 081 «Право» – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. – 30 с.

РОЗРОБНИКИ:

Дячкін О.П., доцент кафедри кримінально-правових дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент.

Соболь О.І., доцент кафедри кримінально-правових дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук.

Скок О.С., викладач кафедри кримінально-правових дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.

Розглянуто на засіданні кафедри кримінально-правових дисциплін
протокол від 09.08.2016, № 22

Рекомендовано Науково-методичною радою університету
протокол від __.__.20__, №__

Завідувач кафедри кримінально-правових дисциплін
кандидат юридичних наук, доцент (Е.В. Рижков)
«_____»_____ 2016 р.

©ДДУВС, 2016 рік
©Дячкін О.П., Соболь О.І., Скок О.С., 2016 рік

1. Теми практичних занять

ТЕМА 2. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НЕЗАКІНЧЕНИХ ЗЛОЧИНІВ ТА ЗЛОЧИНІВ, ВЧИНЕНИХ У СПІВУЧАСТІ

Практичне заняття № 1 –2 год.

План

1. Бригадир комплексної будівельної бригади Чорновід наказав робітникам бригади Пивовару й Галушці наглушити в безлюдному місці риби у річці за допомогою електроструму і видав для цього моток електродроту. Під час цих незаконних дій було смертельно травмовано Люльку, який самовільно приєднався до браконьєрів. Чорновода засуджено за співучасть у незаконному зайнятті рибним промислом і за вбивство через необережність. Вважаючи себе невинуватим у вбивстві, Чорновід подав апеляцію. Чи мас Чорновід відповідати за смерть Люльки? Визначить стадії вчиненого злочину.

2. Командир пасажирського літака ТУ-134А Закусалов всупереч правилам безпеки руху імітував «сліпий» політ на висоті 400 метрів при підльоті до аеропорту. Він наказав бортмеханіку Тюлькіну закрити лобове вікно шторкою сліпого польоту і в такому стані продовжував зниження літака до висоти восьми метрів над землею. Це призвело до того, що літак приземлився з підвищеною вертикальною швидкістю і загорівся. Внаслідок катастрофи загинули другий пілот, дві бортпровідниці та 29 пасажирів. Ознайомтеся зі статтями 276, 115 і 119 КК.. Визначте ставлення Закусалова до факту порушення правил безпеки руху повітряного транспорту та наслідків катастрофи. Як це впливає на кваліфікацію дій Закусалова? Визначить стадії вчиненого злочину.

3. Робочі Сидоренко і Вальченко працювали на будівництві будинку. Під час роботи Сидоренко запропонував викинути із вікна другого поверху колоду, не відаючи, що під вікном знаходиться підсобний робочий Шульга. Вальченко викинув колоду, внаслідок чого тяжко поранив Шульгу. Варіант: вони разом викинули колоду із вікна другого поверху за пропозицією Сидоренка. Визначте: чи можна визнати Сидоренка і Вальченка співучасниками; в чому виражається об’єктивний зв’язок між діями учасників події; чи зміниться оцінка діяння Сидоренка та Вальченка за варіантом.

4. Троценко був переданий до суду за обвинуваченням у тому, що він, будучи поліцейським, під час чергування на залізничній станції затримав Кузененка з викраденими ним із вагону речами. Викрадене майно Троценко вилучив, а злодія відпустив. Ознайомтеся зі змістом ст. 185, 364, 365 КК. Визначте: чи є дії Троценка злочинними; чи може Троценко бути визнаним співучасником злочину, який вчинив Кузененко; які ролі виконували Троценко і Кузененко.

5. В лікарні отруїлося троє хворих. Асистент аптеки Коробко помилково відпустила медсестрі Антонович в скляній посудині замість ліків за рецептом, сильнодіючу речовину. Лікар Кисіль, отримавши її від медсестри, не перевірила відповідність вмісту і наказала медсестрі видати хворим по 5 гр кожному. В наслідок вказаних дій троє хворих отруїлись, отримавши тяжкі тілесні ушкодження. Визначте: чи є дії Коробко, Антонович та Кисель злочинними; чи можна визнати вказаних осіб співучасниками у чому виражається суб'єктивний зв'язок між співучасниками злочину і організованою групою; яку мету переслідував кожен із учасників події.

6. Між подружжям Іванченко склалися крайньо неприязні стосунки. Особливо вони загострилися після приїзду Рубцової, матері дружини Іванченка, яка також сварилася із зятем з приводу його пияцтва. Крім того, зять неодноразово бив її. У зв'язку з цим Рубцова вирішила позбавитися Іванченка. З цією метою вона купила у невстановленої особи пістолет, який вручила Проніну, і домовилась з ним про вбивство зятя. Про все це Рубцова повідомила своїй дочці. Та не побажала втручатися в цю справу, але пообіцяла матері не повідомляти про наміри і, знаючи про час вчинення злочину, виїхала за місто. Невдовзі після її від'їзду додому прийшов Пронін і вбив Іванченка. Ознайомтеся зі змістом ст.115 КК. Визначте: чи є дії Рубцової та дружини Іванченка злочинними; об`єктивні та суб`єктивні ознаки діяння і наслідків; які ролі названих осіб у подіях; яким чином суд повинен визначити межі відповідальності всіх учасників події.

7. Два брати Данилки та троє їх друзів разом вчинили декілька збройних нападів на громадян і вбивств. Так, вони вбили сім'ю Бродського і викрали з його дому значну суму грошей, вбили міліціонера Устинова і забрали його табельну зброю, вчинили ряд інших злочинів (грабежів, розбоїв, вимагань). Дружина Данилка Івана – Марія, довідавшись від чоловіка про вбивство міліціонера, на його прохання, викинула в річку його черевики та його брата, на яких була кров, замила кров на його штанях, сховала переданий їй чоловіком пістолет. Про інші злочини, вчинені її чоловіком, вона не знала. Ознайомтеся зі змістом ст.115, 185-187, 189 КК. Визначте: чи є злочинними дії кожного із учасників події; форму об'єднання зазначених осіб; роль кожного із названих осіб; межі відповідальності кожної особи.

8. Філатов люто ненавидів Леонова. Він підмовив Рогачова, якому щойно виповнилося 13 років, вистрелити із рушниці, завіряючи, що вона заряджена тільки порохом і постріл тільки злякає Леонова. Рогачов підійшов до Леонова і вистелив, але рушниця була заряджена картеччю і Леонова було вбито. Ознайомтеся зі змістом ст.115 КК. Визначте: чи є дії Леонова та Рогачова злочинними; які ролі виконують учасники події; форму об`єднання Філатова та Рогачова; межі відповідальності Філатова і Рогачова.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття (за потреби – перелік документів, складання яких передбачається програмою) вивчення даної теми дозволяє оволодіти

навичками кваліфікації незакінчених злочинів та злочинів, вчинених у співучасті.

Рекомендована література до Теми 2:

1. Конституція України / Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – 141 с. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://zakon1.rada.gov.ua/.
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III / Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – 26. – 131 с.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – Режим доступу: http://www.zakon1.rada.gov.ua/
3. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2006. - № 30. - Ст. 260.
4. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2004. - № 50. - Ст. 540.
5. Проект Кодексу України про кримінальні проступки: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rada.gov.ua/~k_zakon_pr/code_crim.rtf
6. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 7 від 04.06.2010 р. „Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки”;
7. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 9 від 01.11.96 „Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя”;
8. Постанова Пленуму Верховного Суду України 26.12.2003 N 16 „Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості”;
9. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24.10.2003 р. № 7 “Про практику призначення судами кримінального покарання”;
10. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23.12.2005 N 12 „Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності”;
11. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 03.06.2005 N 7 „Про практику застосування судами примусових заходів медичного характеру та примусового лікування”;
12. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 1 “Про судову практику у справах про необхідну оборону”;
13. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.05.2002 р. № 6 “Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру”;
14. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 2 “Про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання і заміну не відбутої частини покарання більш м’яким”;
15. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.12.2003 р. № 17 “Про внесення змін і доповнень до постанови Пленуму Верховного Суду України від 28.12.1996 р. № 15 “Про практику направлення військовослужбовців, які вчинили злочини, в дисциплінарний батальйон”;

16. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 5 від 30.05.2008 р „Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи”;
17. Постанова Пленуму Верховного суду України від 7.02.2003 р. № 2 “Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи”;
18. Орлеан, А. Відмежування торгівлі людьми від інших злочинів, пов’язаних із трудовою експлуатацією / А. Орлеан // Вісник Національної академії прокуратури України. - 2013. - № 1. - С. 47-52
19. Телесніцький, Г. Використання зарубіжного досвіду для вдосконалення кваліфікуючих ознак і покарання за катування / Г. Телесніцький // Підприємництво, господарство і право. - 2013. - № 3. - С. 88-90
20. Попова, Г. В. Гендерні особливості сприйняття понять життя і здоров’я особами, які вчинили насильницькі злочини / Г. В. Попова // Право і безпека: Юриспруденція. Економіка. Техніка. Психологія. Соціологія . - Харків, 2015. - № 1 (56). - С. 118-123
21. Шеремета, Роман Русланович. Історичні фактори встановлення кримінальної відповідальності за неналежне виконання обов’язків щодо охорони життя та здоров’я дітей в контексті законодавства ХХ століття / Р. Р. Шеремета // Актуальні проблеми кримінального права та кримінології у світлі реформування кримінальної юстиції : зб. матеріалів міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Харків, 22 травня 2015 р.). - Харків, 2015. - С. 361-362.
22. Носенко, В. А. Кримінологічна характеристика жертви злочинів проти життя та здоров’я особи у кримінально-виконавчих установах закритого типу / В. А. Носенко // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. - 2014. - № 4. - С. 351-358
23. Байлов, Антон Володимирович. Зарубіжний досвід регламентації кримінальної відповідальності за неналежне виконання обов’язків щодо охорони життя та здоров’я дітей / А. В. Байлов, Р. Р. Шеремета // Вісник Кримінологічної асоціації України. - Харків, 2015. - № 1. - С. 15-25
24. Гуділіна, Т. В. Злочини проти життя та здоров’я особи як об’єкт наукового дослідження / Т. В. Гуділіна // Морально-етичні засади реформування кримінального законодавства України : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпропетровськ, 10 квітня 2015 р.). - Дніпропетровськ, 2015. - С. 173-175
25. Людвік, В. Д. Шляхи запобігання злочинам проти статевої свободи та статевої недоторканності людини у громадських місцях / В. Д. Людвік // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. - 2015. - № 3. - С. 189-196
26. Андрусяк, І. П. Ідея гендерної рівності в чинному законодавстві України / І. П. Андрусяк // Збірник тез круглого столу, присвяченого 66-й річниці прийняття Загальної декларації прав людини (м. Київ, 5 грудня 2014 р.). - К., 2014. - С. 7-11
27. Ситник, О. В. Щодо співвідношення статевої свободи та статевої недоторканості / О. В. Ситник // Актуальні проблеми законодавства України про кримінальну відповідальність та практики його застосування : матеріали

міжнар. студ. наук. конф. (м. Харків, 21-22 травня 2015 р.). - Харків, 2015. - С. 305-307

28. Лємєсєва, А. В. Моральність в механізмі злочинної поведінки особи, яка вчиняє злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності особи / А. В. Лємєсєва // Морально-етичні засади реформування кримінального законодавства України : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпропетровськ, 10 квітня 2015 р.). - Дніпропетровськ, 2015. - С. 160-163

ТЕМА 3. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ МНОЖИННОСТІ ЗЛОЧИНІВ, А ТАКОЖ ЗА НАЯВНОСТІ ПОМ'ЯКШУЮЧИХ ТА ОБТЯЖУЮЧИХ ОБСТАВИН, А ТАКОЖ ПРИ КОНКУРЕНЦІЙ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ НОРМ

Практичне заняття № 1 –2 год.

План

1. Кутько під час самовільних розкопок у місцях бойових дій знайшов одну гранату Ф-1 з запалом та пістолет ТТ, які приніс додому, після цього пістолет почистив і змастив. Через деякий час він взяв пістолет з собою на дискотеку, де мав намір показати його своїм друзям. На дискотеці Кутько було затримано нарядом міліції, а пістолет вилучено. Під час обшуку вдома у Кутько було знайдено і вилучено гранату. В результаті експертних досліджень було встановлено, що граната відноситься до боєприпасів, а пістолет придатний для стрільби. Визначте: чи має місце множинність злочинів та її вид; чи має місце реальна або ідеальна сукупність злочинів; який вид злочину (триваючий, продовжуваний, складний).

2. Придко разом зі своїм сином Михайлом протягом трьох місяців скоїли на залізничній станції Синельникове чотири крадіжки кришок колісних пар залізничних вагонів, вкравши відповідно 6, 8, 8, і 12 кришок, кожна з яких була вартістю в 2 мінімальні розміри встановленої заробітної плати, які здавали потім на пункт прийому металобрухту. 12 березня вони знову з метою вчинення крадіжки пішли на залізничну станцію, де зняли 12 штук кришок з вагонів потягу, що зупинився на станції. Вдвох вони двічі відносили зняті кришки додому у гараж, де потім очистили їх від змащення, а потім вирішили знову піти на станцію, щоб викрасти додатково кришки, але при підході до станції вони були затримані співробітниками поліції. У зв’язку з розукомплектуванням колісних пар вагонів, потяг, відправлений зі станції, було поставлено під загрозу аварії. Визначте: чи має місце множинність злочинів та її вид; чи має місце реальна або ідеальна сукупність злочинів; який вид злочину (триваючий, продовжуваний, складний).

3. Горянов, з метою вчинення нападів на громадян, а також підприємства торгівлі та інші установи, вступив у зговір з Турієвим та Кроминим. Втрьох вони здійснили напад на пост ВОХР і, вбив при цьому стрілка, заволоділи автоматом ППШ. Протягом року вказані особи скоїли 15 нападів на будинки і квартири громадян, АЗС, магазини, де під загрозою застосування зброї

викрадали гроші, коштовності, цінні речі. Всього за вказаний період вони викрали індивідуального, колективного та державного майна на суму, що у 350 разів перевищує НМДГ. Під час останнього нападу Горянов вбив оператора АЗС, який вчинив опір нападникам. Визначте: чи має місце множинність злочинів та її вид; чи має місце реальна або ідеальна сукупність злочинів; який вид злочину (триваючий, продовжуваний, складний).

4. Свиренко, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, зайшов до кафе, де став чіплятися до відвідувачів, а коли ті йому зробили зауваження, став нецензурно лаятися, кинув пляшку у вітрину, на якій розбив дві пляшки спиртних напоїв, перекинув стіл, а коли до кафе зайшли наряд ППС з двома дружинниками та звернулися з вимогою припинити свої дії, Свиренко ще більше став лаятися, намагався перекинути інші столи, при затриманні став вириватися, штовхав міліціонерів, вдарив дружинника І. кулаком в обличчя, спричинивши йому легке тілесне ушкодження без розладу здоров'я. Визначте: чи має місце множинність злочинів та її вид; чи має місце реальна або ідеальна сукупність злочинів; який вид злочину (триваючий, продовжуваний, складний).

5. Ланенко та раніше судимий за незаконне зберігання без мети збуту наркотичних засобів Циганюк за попередньою домовленістю удвох вчинили крадіжку чоловічого костюму в ЦУМі. Повертаючись вдвох додому, у тролейбусі Ланенко намагався витягти гаманець з кишені Кошикової, але був помічений одним із пасажирів і разом з Циганюком був затриманий. Під час особистого обшуку у Ланенка було вилучено 3 жіночих гаманця, а у Циганюка 100 гр. гашишу. Визначте: чи має місце множинність злочинів та її вид; чи має місце реальна або ідеальна сукупність злочинів; який вид злочину (триваючий, продовжуваний, складний).

6. Грабова Н., повернувшись додому з відрядження, виявила свого чоловіка Грабова В. у ліжку з її подругою. Вона стала завдавати їм ударів руками та різними предметами, що попадалися у кімнаті, викрикувати лайливі слова на адресу чоловіка та колишньої подруги. А коли чоловік її вдарив рукою по обличчю, Грабова, захищаючись, вихопила зі своєї сумки газовий пістолет і, приставила його до грудей чоловіка, зробила 5 пострілів, від яких він загинув на місці, отримавши чисельні проникаючі вогнепальні поранення. Варіант. Грабова приготувала вечерю і запросила чоловіка та його коханку до столу, запропонувавши випити за знайомство. У горілку обом вона влила смертельну дозу отрути, від якої наступила повільна у мученнях смерть чоловіка та його коханки, за якими з задоволенням спостерігала винна. Конкуренція яких обставин наявна, як вона вплине на кваліфікацію дій Грабової.

7. Лисяний, перетинаючи на власних «Жигулях» пішохідний перехід, невдало «крутонув» кермом у бік пішохода, який переходив вулицю. Той у відповідь (спеціально чи рефлекторно) кинув у лобове скло автомобіля гаманець з дрібними монетами. Якихось пошкоджень від цього не сталося, однак Лисяний розвернув машину і, наздогнавши свого «кривдника» та значно збавивши швидкість, виїхав на хідник, передньою частиною машини збив «кривдника» і поїхав далі. Пішохід, який дістав середньої тяжкості тілесні ушкодження, залишився на асфальті. Ознайомтеся зі статтями 122, 128 і 286 КК

та коментарями до них, конкуренція яких ознак злочину наявна, як вона вплине на кваліфікацію.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття (за потреби – перелік документів, складання яких передбачається програмою) вивчення даної теми дозволяє оволодіти навичками кваліфікації множинності злочинів, а також кваліфікації при конкуренції кримінально-правових норм та обтяжуючих і пом'якшуючих обставин.

Рекомендована література до Теми 3:

1. Конституція України / Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – 141 с. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://zakon1.rada.gov.ua/.
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III / Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – 26. – 131 с.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – Режим доступу: http://www.zakon1.rada.gov.ua/
3. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2006. - № 30. - Ст. 260.
4. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2004. - № 50. - Ст. 540.
5. Проект Кодексу України про кримінальні проступки: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rada.gov.ua/~k_zakon_pr/code_crim.rtf
6. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 7 від 04.06.2010 р. „Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки";
7. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 9 від 01.11.96 „Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя";
8. Постанова Пленуму Верховного Суду України 26.12.2003 N 16 „Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості";
9. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24.10.2003 р. № 7 "Про практику призначення судами кримінального покарання";
10. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23.12.2005 N 12 „Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності";
11. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 03.06.2005 N 7 „Про практику застосування судами примусових заходів медичного характеру та примусового лікування";
12. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 1 "Про судову практику у справах про необхідну оборону";
13. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.05.2002 р. № 6 "Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру";

14. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 2 “Про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання і заміну не відбутої частини покарання більш м’яким”;
15. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.12.2003 р. № 17 “Про внесення змін і доповнень до постанови Пленуму Верховного Суду України від 28.12.1996 р. № 15 “Про практику направлення військовослужбовців, які вчинили злочини, в дисциплінарний батальйон”;
16. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 5 від 30.05.2008 р „Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи”;
17. Постанова Пленуму Верховного суду України від 7.02.2003 р. № 2 “Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи”;

ТЕМА 4. Проблемні питання кваліфікації злочинів проти життя та здоров’я, волі, честі та гідності, статевої свободи та недоторканості особи.

Практичне заняття № 1 –2 год.

План

1. Серов підтримував інтимні зв’язки з дружиною Квашина. Коли останній прийшов до Серова і почав просити його не розбивати сім’ю і припинити зустрічі з його дружиною, однак, Серов схопив металеву лижну палицю і замахнувся на Квашина. Останній ухилився від удару, а потім вихопив палицю і почав ним бити Серова. Від отриманих ушкоджень Серов помер через 2 години в лікарні. За висновком судово-медичної експертизи смерть сталася внаслідок чисельних пошкоджень черепу та головного мозку. Кваліфікуйте дії Квашина.

2. Під час спільного вживання спиртних напоїв Попов та Аксюта посварилися, після чого Аксюта побив потерпілого руками і ногами. За висновком судово-медичної експертизи смерть настала від чисельних переломів ребер, тупої травми живота та розривів внутрішніх органів. Кваліфікуйте дії Аксюти.

3. Між Колесовою та її сином Андрієм, 1972 р.н., який ніде не працював, зловживав спиртними напоями, постійно виникали сварки. Андрій неодноразово бив матір, відбирав у неї пенсію і пропивав ці гроші. 27 листопада 2001 р. він влаштував чергову сварку і побив матір. За висновком судово-медичної експертизи смерть Колесової сталася внаслідок травматичного шоку від перелому 3-х ребер та відшарування плевральної порожнини. В процесі розслідування з’ясувалося, що Андрій під час вчинення злочину перебував в стані сильного алкогольного сп’яніння. Кваліфікуйте дії Колесова Андрія.

4. 27 лютого учень 10 класу Сумченко обміняв зі своїм однокласником Носовим шарикову ручку на самопал. З цього самопала він в парку декілька разів стріляв з використанням сірки від сірників. 2 березня він приніс його до школи. щоб показати однокласникам. Після занять Сумченко залишився в класі з учнем Кононовим, де зарядив самопал сіркою, і намагався вистрілити з нього. Але постріл не відбулося, і коли до класу увійшли учениці Боброва і

Лугановська, Сумченко направив самопал в бік Боброві. Пролунав постріл і Боброву було вбито. Кваліфікуйте дії Сумченка.

5. Дубков переселився в нову квартиру. В старій квартирі на першому поверсі будинку, який підлягав зносу, залишилися старий холодильник, велосипед, ліжко та інші речі. 1 січня Сомов, Гришко та Леонін, які були у нетверезому стані, через вікно проникли у квартиру Дробова, щоб розпити пляшку вина. Коли в квартиру зайшов колишній господар, і переконавшись, що у ній знаходяться сторонні особи, вигукнув: “Хто тут? Виходьте по одному!”, - Сомов та Гришко злякались і вирішили не виявляти себе, а Леонін намагався вийти із квартири непоміченим. Дубков помітив його і ножем наніс два удари в плече і один в спину Леоніну і одразу вибіг із будинку та розповів усе сусідам. За висновком судово-медичної експертизи Леонін отримав проникаюче поранення легені та пошкодження м`язів плеча. Кваліфікуйте дії Дубкова.

6. Карповський, у якого постійно виникали сварки з сусідом Гуровим з приводу того, що кури та теля Карповський постійно заходили на город Гурова. Одного разу вночі Гуров зайшов до сараю сусіда, де на долівці лежав Карповський і наніс йому лезом сокири удар по голові. За висновком судово-медичної експертизи Карповський помер від серцевого нападу, і в час нанесення удару сокирою був мертвим. Дайте правову оцінку діям Гурова. Варіант. Під час нанесення удару сокирою Карповський був непритомним від приступу серця, і помер через 2 години внаслідок черепно-мозкової травми.

7. Група досвідчених туристів — Крупник, Захарченко, Кравець та Крутікова — йшли складним маршрутом у Кримських горах. До них приєднались новачки — мати й дочка Рибкіни. Переконавшись, що новачки не мають навичок ходіння в горах і будуть затримувати їх, туристи після ночівлі пішли без попередження. На намет Рибкіних вийшов Горлач, що переховувався в горах від органів правопорядку. Він намагався згвалтувати Рибкіну — дочку.

Практичне заняття № 2 –2 год.

План

8. До фельдшера станції швидкої допомоги Савлук звернувся перехожий і сповістив, що у сквері лежить громадянин, у якого через одяг просочується кров, та сказав, що, мабуть, його підрізали. Савлук не оглянула хворого, не вжила заходів до .його госпіталізації, не повідомила про сигнал чергового лікаря. У хворого виявилось проникаюче поранення черевної порожнини.

9. Ліцкевич поводила себе аморально, у зв’язку з чим суд прийняв рішення про позбавлення її батьківських прав та поміщення її 7-річного сина в школу-інтернат. Ліцкевич рішенням суду була зобов’язана сплачувати на утримання сина аліменти у розмірі 25% від усіх видів доходів. Аліментів Ліцкевич не платила, виїхала в інше місто і не давала про себе знати два роки. Коли у Ліцкевич “заговорила совість”, вона нишком забрала сина із школи-інтернату. Дайте кваліфікацію діям Ліцкевич.

10. Обвинувачений у вчиненні розбійного нападу і згвалтування неповнолітньої Одарченко, під час перебування в психіатричній лікарні для

вирішення питання щодо його осудності під час вчинення злочинів, затяг в туалет медсестру, зачинився разом з нею в туалеті, висловлював наміри вбити медсестру, й зажадав прибуття прокурора і представників преси, яким він розповість про безпідставність обвинувачень щодо нього. Судово-психіатрична експертиза дала висновок, що Одарченко був обмежено осудним під час вчинення всіх злочинів. Кваліфікуйте дії Одарченка.

11. Петров вимагав у Загорника віддати борг, але той постійно ухилявся від його сплати, просив відстрочки на 3 місяці. Тоді Петров заявив, що "включив йому лічильника" і кожного тижня борг буде збільшуватися на 25%. А для того, щоб Загорник "поквапився", Петров заявив, що забирає із собою його 13-річну доньку Діану. "Якщо через тиждень не віддаси борг, то твоя дочка почне його відпрацьовувати", - заявив Петров. Наступного дня Загорник отримав від Петрова конверт, в якому знаходилися фотокартки з його донькою. На фото були зняті голі Діана та невідомий чоловік, які в ліжку зображали в різних положеннях інтимні стосунки. На звороті фотокарток до кожного знімку стояла ціна та припис: "Якщо все це продати, то борг повернеться швидко". Кваліфікуйте дії Петрова.

12. Іваньков, якому 12 січня 2003 року виповнилося 14 років, після святкування дня народження, вийшов на вулицю разом з однокласниками Шмаровим та Новиковим. Випивши іще по пляшці пива, вони наздогнали на вулиці дівчат Ірину та Олену і запропонували познайомитися поближче. Дівчата відмовилися і тоді хлопці почали їх бити руками й ногами в живіт, по голові. Колі Ірина упала на землю, Іваньков вчинив з нею статевий акт неприроднім способом. А Шмаров та Новиков у цей час били Олену, й долаючи її опір вони вчинили з нею по черзі статевий акт неприродним способом. За висновком судово-медичної експертизи Ірині була нанесена тупа травма живота, розрив печінки та селезінки, від чого й сталася смерть, а Олена отримала перелами 3 ребер та правої руки вище ліктя, значну кількість синців та ссадин. Кваліфікуйте дії Іванькова, Шмарова та Новикова.

13. Завідувач лабораторії Симчук неодноразово безуспішно домагався інтимної близькості з 17-літньою лаборанткою Ковалець. Одного разу Симчук зажадав від Ковалець вступити з ним у статевий зв'язок, погрожуючи в противному разі серйозними неприємностями по роботі. Ковалець погодилась вступити в статеві зносини наступного дня, а сама того ж дня про домагання Симчука заявила прокурору.

14. 15-літня Данилейко, шанувальниця таланту відомого співака Соловйова, пробралась після концерту в гримерну кімнату і попросила автограф та хоча б хвилинної уваги. Соловйов відповів, що він щедрий, може дати не лише автограф. Бачачи прихильне до неї ставлення свого кумира, Данилейко запропонувала йому свої сексуальні послуги. Вони здійснили статевий акт. *Варіант.* Здійснити статевий акт запропонував Соловйов.

15. Шушукало, яка працювала продавцем у продовольчому кооперативному магазині, надала притулок своїй осиротілій 16-річній племінниці Валерії. Через деякий час вона зажадала, щоб Валерія вступила у статевий зв'язок з завідувачем магазину Буряком, погрожуючи в противному

разі вигнати її з дому, позбавити матеріальної підтримки, а також розповісти знайомим Валерії, що кілька місяців тому вона була згвалтована групою осіб. Валерія намагалася покінчити життя самогубством.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття (за потреби – перелік документів, складання яких передбачається програмою) вивчення даної теми дозволяє оволодіти навичками кваліфікації злочинів проти життя та здоров'я, волі, честі та гідності, статевої свободи і статевої недоторканості особи.

Рекомендована література до Теми 4:

1. Конституція України / Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – 141 с. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://zakon1.rada.gov.ua/.
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III / Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – 26. – 131 с.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – Режим доступу: http://www.zakon1.rada.gov.ua/
3. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2006. - № 30. - Ст. 260.
4. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2004. - № 50. - Ст. 540.
5. Проект Кодексу України про кримінальні проступки: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rada.gov.ua/~k_zakon_pr/code_crim.rtf
6. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 7 від 04.06.2010 р. „Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки”;
7. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 9 від 01.11.96 „Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя”;
8. Постанова Пленуму Верховного Суду України 26.12.2003 N 16 „Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості”;
9. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24.10.2003 р. № 7 “Про практику призначення судами кримінального покарання”;
10. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23.12.2005 N 12 „Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності”;
11. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 03.06.2005 N 7 „Про практику застосування судами примусових заходів медичного характеру та примусового лікування”;
12. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 1 “Про судову практику у справах про необхідну оборону”;
13. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.05.2002 р. № 6 “Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру”;

14. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 2 “Про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання і заміну не відбутої частини покарання більш м’яким”;
15. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.12.2003 р. № 17 “Про внесення змін і доповнень до постанови Пленуму Верховного Суду України від 28.12.1996 р. № 15 “Про практику направлення військовослужбовців, які вчинили злочини, в дисциплінарний батальйон”;
16. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 5 від 30.05.2008 р „Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи”;
17. Постанова Пленуму Верховного суду України від 7.02.2003 р. № 2 “Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи”;
18. Орлеан, А. Відмежування торгівлі людьми від інших злочинів, пов’язаних із трудовою експлуатацією / А. Орлеан // Вісник Національної академії прокуратури України. - 2013. - № 1. - С. 47-52
19. Телесніцький, Г. Використання зарубіжного досвіду для вдосконалення кваліфікуючих ознак і покарання за катування / Г. Телесніцький // Підприємництво, господарство і право. - 2013. - № 3. - С. 88-90
20. Попова, Г. В. Гендерні особливості сприйняття понять життя і здоров’я особами, які вчинили насильницькі злочини / Г. В. Попова // Право і безпека: Юриспруденція. Економіка. Техніка. Психологія. Соціологія . - Харків, 2015. - № 1 (56). - С. 118-123
21. Шеремета, Роман Русланович. Історичні фактори встановлення кримінальної відповідальності за неналежне виконання обов’язків щодо охорони життя та здоров’я дітей в контексті законодавства XX століття / Р. Р. Шеремета // Актуальні проблеми кримінального права та кримінології у світлі реформування кримінальної юстиції : зб. матеріалів міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Харків, 22 травня 2015 р.). - Харків, 2015. - С. 361-362.
22. Носенко, В. А. Кримінологічна характеристика жертви злочинів проти життя та здоров’я особи у кримінально-виконавчих установах закритого типу / В. А. Носенко // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. - 2014. - № 4. - С. 351-358
23. Байлов, Антон Володимирович. Зарубіжний досвід регламентації кримінальної відповідальності за неналежне виконання обов’язків щодо охорони життя та здоров’я дітей / А. В. Байлов, Р. Р. Шеремета // Вісник Кримінологічної асоціації України. - Харків, 2015. - № 1. - С. 15-25
24. Гуділіна, Т. В. Злочини проти життя та здоров’я особи як об’єкт наукового дослідження / Т. В. Гуділіна // Морально-етичні засади реформування кримінального законодавства України : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпропетровськ, 10 квітня 2015 р.). - Дніпропетровськ, 2015. - С. 173-175
25. Людвік, В. Д. Шляхи запобігання злочинам проти статевої свободи та статевої недоторканності людини у громадських місцях / В. Д. Людвік // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. - 2015. - № 3. - С. 189-196

26. Андрусяк, І. П. Ідея гендерної рівності в чинному законодавстві України / І. П. Андрусяк // Збірник тез круглого столу, присвяченого 66-й річниці прийняття Загальної декларації прав людини (м. Київ, 5 грудня 2014 р.). - К., 2014. - С. 7-11
27. Ситник, О. В. Щодо співвідношення статевої свободи та статевої недоторканості / О. В. Ситник // Актуальні проблеми законодавства України про кримінальну відповідальність та практики його застосування : матеріали міжнар. студ. наук. конф. (м. Харків, 21-22 травня 2015 р.). - Харків, 2015. - С. 305-307
28. Лємєсєва, А. В. Моральність в механізмі злочинної поведінки особи, яка вчиняє злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності особи / А. В. Лємєсєва // Морально-етичні засади реформування кримінального законодавства України : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпропетровськ, 10 квітня 2015 р.). - Дніпропетровськ, 2015. - С. 160-163

ТЕМА 5. Проблемні питання кваліфікації злочинів проти власності.

Практичне заняття № 1 –2 год.

План

1. Вихідного дня раніше судимий за грабіж Філонов, розбивши вікно, проник в приміщення дитячого садку з метою крадіжки. Оглянувши кімнати, Філонов нічого цікавого для себе не знайшов, і залишаючи приміщення, прихопив з собою кухонний ніж вартістю 10 гривень. Дайте кримінально-правову оцінку діям Філонов. Відповідь поясніть.

2. Зламавши двері, Овчаренко проник вночі до церкви, звідки викрав три ікони XVIII століття. Ці ікони напередодні подарував церкві місцевий бізнесмен, придбавши їх на аукціоні за 35000 гривень. Дайте кримінально-правову оцінку діям Овчаренка. Відповідь поясніть.

3. Працівник КСП "Дружба" Щур за дорученням підприємства продавав на базарі кавуни. При цьому він самовільно підвищив ціну понад встановленої в товарно-транспортних документах. Після реалізації кавунів, Щур звітував касі підприємства сумою вартості кавунів за ціною, встановленою в товарно-транспортних документах, а отримані ним надлишки у сумі 800 гривень, обернув у свою власність. Дайте кримінально-правову оцінку діям Щура. Відповідь поясніть.

4. Побачивши, що у магазині чоловічого одягу продавець була зайнята упакуванням купленого покупцем товару, Мотрюк на очах у громадян взяв з прилавка піджак вартістю 230 гривень і швидко вийшов. Покупці сказали про це продавцеві. Через півгодини співробітники міліції затримали Мотрюка біля трамвайної зупинки. Дайте кримінально-правову оцінку діям Мотрюка. Відповідь поясніть.

5. Робітник Липко, працюючи на ткацькій фабриці, заховав під одяг 4 метри тканини вартістю 480 гривень, яку намагався пронести через прохідну. Це помітив охоронець Гаркуша і зупинив Липка для перевірки. Останній вчинив опір, пов'язаний з насильством, яке не було небезпечним для життя і

здоров'я, намагався втекти з території фабрики, але був затриманий іншими робітниками. Дайте кримінально-правову оцінку діям Липка. Відповідь поясніть.

6. На трамвайній зупинці Хлівський зірвав з голови Тюгіна шапку з цінного хутра вартістю 1000 гривень і побіг. Потерпілий повідомив про це працівників міліції, які на автомобілі через певний час наздогнали Хлівського. Той кинув шапку і намагався перелізти нерез паркан,але був затриманий. Дайте кримінально-правову оцінку діям Хлівського. Відповідь поясніть.

7. Брати Анатолій і Борис Грущенки проникли у квартиру Авдюшко з метою вчинення там крадіжки. Коли вони почали шукатигроші, в кімнату зненацька зайшла господиня. Побачивши її, Анатолійвтік, а Борис декілька разів вдарив потерпілу в обличчя, заподіявши їйсередньої тяжкості тілесні ушкодження. Він обшукав кишені потерпілої та, не знайшовши грошей, вийшов з будинку. Дайте кримінально-правову оцінку діям кожного з братів Грущенків. Відповідь поясніть.

8. Маючи при собі фінські ножі, Забуга і Волхов, скориставшись відсутністю сторожа, розбили вікно вітрини магазину та проникли в приміщення, де взяли 5 пляшок вина на загальну суму 40 гривень. Коли вони почали виходити з магазину, з'явився сторож, який зробив спробу їх затримати і вилучити крадене. Тоді вони наставили на нього ножі, пригрозили вбивством і зникли із пляшками вина. Дайте кримінально-правову оцінку діям Забути та Волхова. Відповідь поясніть.

9. Якіна передала в районний відділ соціального забезпечення підроблені нею документи, на підставі яких їй призначили пенсію за віком. Потім з'ясувалося, що в документах стаж роботи та вік були завищені на п'ять років. Авдошина протягом року незаконно одержала 11650 гривень пенсії. Дайте кримінально-правову оцінку діям Якіної. Відповідь поясніть.

10. Самійленко та Павлюченко, з метою заволодіння майном громадянки Соломахи, підійшли непомітно до неї ззаду. Самійленко вдарив її кулаком у потилицю, від чого потерпша впала та втратила свідомість, а Павлюченко підняв сумку, яка випала з рук Соломахи, де знаходились деякі продукти харчування і гаманець з 28 гривнями. Після цього обидва втекли з місця події разом з викраденим майном. Потерпілій було заподіяно легке тілесне ушкодження без короткочасного розладу здоров'я. Дайте кримінально-правову оцінку діям Самійленка та Павліченка. Відповідь поясніть.

11. Напідпитку Онищенко попросив у свого знайомого Чумака грошей, але той відповів, що грошей у нього немає. Тоді Онищенко провів руками по кишенях пальта Чумака і, почувши дзвін монет, повторив свою вимогу. Чумак сказав, що, хоч гроші у нього є, він їх не дасть. Онищенко витяг ножа, вдарив ним Чумака в живіт і пішов. Через якийсь час він повернувся на місце події і разом і громадянином Чередником надав потерпілому допомогу, викликавши лікаря. Чумаку було заподіяне тяжке тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння.

12. Дробот близько 23-ї години на вулиці напав на Пастуха і кількома ударами в голову збив його з ніг, після чого обшукав кишені і забрав годинника. Падаючи, потерпілий вдарився об виступ бруківки, зламавши два

ребра. За висновком судово-медичної експертизи, від ударів, завданих у голову, потерпілий дістав струс мозку.

13. Карпенко, Кузін та Тютюник випивали на квартирі Кабашка, а потім поїхали на вокзал, купили пива і на пероні випили його. Там же, напівлежачи на ящику, спав дуже п'яний Ткалін. Побачивши на руці Ткаліна годинник, Кабашко запропонував зняти його. Кузін промовчав, а Карпенко погодився. Він розстебнув браслет, зняв годинника і віддав Кабашку. Дайте кримінально-правову оцінку дій кожної з названих осіб.

14. Неверов і Куніцин вкрали у Харальова мисливську рушницю, яку продали. Через якийсь час Куніцин разом з 13-річним Сушком викрали з плодовоягідного розсадника дві мисливські рушниці. Одну з них Куніцин і Неверов продали Свєчкіну, а другу Куніцин залишив у себе. Через три дні Куніцин і Неверов проникли у будинок Свєчкіна і вкрали продану йому рушницю, 21 набій до неї, банку пороху та кілька капсулів.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття (за потреби – перелік документів, складання яких передбачається програмою) вивчення даної теми дозволяє оволодіти навичками кваліфікації злочинів проти власності.

Рекомендована література до Теми 5:

1. Конституція України / Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – 141 с. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://zakon1.rada.gov.ua/.
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III: / Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – 26. – 131 с.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – Режим доступу: http://www.zakon1.rada.gov.ua/
3. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2006. - № 30. - Ст. 260.
4. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2004. - № 50. - Ст. 540.
5. Проект Кодексу України про кримінальні проступки: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rada.gov.ua/~k_zakon_pr/code_crim.rtf
6. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 7 від 04.06.2010 р. „Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки";
7. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 9 від 01.11.96 „Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя";
8. Постанова Пленуму Верховного Суду України 26.12.2003 N 16 „Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості";
9. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24.10.2003 р. № 7 "Про практику призначення судами кримінального покарання";

10. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23.12.2005 N 12 „Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності”;
11. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 03.06.2005 N 7 „Про практику застосування судами примусових заходів медичного характеру та примусового лікування”;
12. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 1 “Про судову практику у справах про необхідну оборону”;
13. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.05.2002 р. № 6 “Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру”;
14. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 2 “Про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання і заміну не відбутої частини покарання більш м’яким”;
15. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.12.2003 р. № 17 “Про внесення змін і доповнень до постанови Пленуму Верховного Суду України від 28.12.1996 р. № 15 “Про практику направлення військовослужбовців, які вчинили злочини, в дисциплінарний батальйон”;
16. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23.12.2005 N 14 „Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті”;
17. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 08.10.2004 р. № 15 “Про деякі питання застосування законодавства про відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов’язкових платежів”;
18. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 10 від 06.11.2009 р. „Про судову практику в справах про злочини проти власності”;
19. Кісель, В. Й. Генезис уявлень про сутність права власності: історія та сучасність / В. Й. Кісель // Південноукраїнський правничий часопис. - Одеса, 2015. - № 1. - С. 115-118
20. Козлюк, Л. В. Криміногенні детермінанти грабежів та розбійних нападів у системі загроз життю та здоров’ю людини, а також праву на власність / Л. В. Козлюк // Забезпечення прав і свобод людини і громадянина в діяльності органів внутрішніх справ України за сучасних умов : матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Київ, 4 грудня 2009 р.). - Харків, 2009. - С. 99-104
21. Ляска, Д. С. Майно як предмет злочину / Д. С. Ляска // Актуальні проблеми законодавства України про кримінальну відповідальність та практики його застосування : матеріали міжнар. студ. наук. конф. (м. Харків, 21-22 травня 2015 р.). - Харків, 2015. - С. 182-184
22. Дорохіна, Юлія Анатоліївна. Власність у вітчизняному кримінальному праві / Ю. А. Дорохіна // Актуальні проблеми кримінального права та кримінології у світлі реформування кримінальної юстиції : зб. матеріалів міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Харків, 22 травня 2015 р.). - Харків, 2015. - С. 31-32
23. Дорохіна, Юлія Анатоліївна. Систематизація кримінально-правової охорони прав на об’єкти власності та об’єкти інтелектуальної власності: окремі

питання розуміння / Ю. А. Дорохіна // Вісник Кримінологічної асоціації України. - Харків, 2015. - № 2. - С. 75-86

24. Чус, О. В. Власність як об’єкт незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося в неї / О. В. Чус // Право і суспільство. - 2013. - № 3. - С. 119-125
25. Кириченко, Ю. В. Право приватної власності за Конституціями України та Європейських держав / Ю. В. Кириченко // Право і суспільство. - 2013. - № 3. - С. 27-34

2. Теми семінарських занять

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ

Семінарське заняття № 1– 2 год.

План

1. Юридично значущі об'єктивні та суб'єктивні ознаки вчиненого діяння та їх значення для кваліфікації злочину.
2. Сутність кваліфікації злочину.
3. Склад злочину як підстава кваліфікації злочину.
4. Основні проблемні питання кваліфікації злочинів.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: поняття особливостей кваліфікації злочинів за наявності практичних проблем та склад злочину як підстава кваліфікації злочинів.

Рекомендована література до Теми 1:

1. Конституція України / Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – 141 с. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://zakon1.rada.gov.ua/.
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III / Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – 26. – 131 с.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – Режим доступу: http://www.zakon1.rada.gov.ua/
3. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2006. - № 30. - Ст. 260.
4. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2004. - № 50. - Ст. 540.
5. Проект Кодексу України про кримінальні проступки: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rada.gov.ua/~k_zakon_pr/code_crim.rtf
6. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 7 від 04.06.2010 р. „Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки";
7. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 9 від 01.11.96 „Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя";
8. Постанова Пленуму Верховного Суду України 26.12.2003 N 16 „Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості";
9. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24.10.2003 р. № 7 "Про практику призначення судами кримінального покарання";
10. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23.12.2005 N 12 „Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності";

11. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 03.06.2005 N 7 „Про практику застосування судами примусових заходів медичного характеру та примусового лікування”;
12. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 1 “Про судову практику у справах про необхідну оборону”;
13. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.05.2002 р. № 6 “Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру”;
14. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 2 “Про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання і заміну не відбутої частини покарання більш м’яким”;
15. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.12.2003 р. № 17 “Про внесення змін і доповнень до постанови Пленуму Верховного Суду України від 28.12.1996 р. № 15 “Про практику направлення військовослужбовців, які вчинили злочини, в дисциплінарний батальйон”;
16. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 5 від 30.05.2008 р „Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи”;
17. Постанова Пленуму Верховного суду України від 7.02.2003 р. № 2 “Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи”;

ТЕМА 2. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НЕЗАКІНЧЕНИХ ЗЛОЧИНІВ ТА ЗЛОЧИНІВ, ВЧИНЕНИХ У СПІВУЧАСТІ

Семінарське заняття № 1– 2 год.

План

1. Проблеми кваліфікації закінченого злочину.
2. Проблеми кваліфікації готування до злочину.
3. Проблеми кваліфікації замаху на злочин та його видів.
4. Проблеми кваліфікації добровільної відмови та діяльного каяття.

Семінарське заняття № 2– 2 год.

План

1. Проблеми кваліфікації дій співучасників за певними ролями.
2. Проблеми визначення форми співучасті та її впливу на кваліфікацію.
3. Проблеми кваліфікації причетності до злочину та провокації злочину.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: особливості кваліфікації незакінчених злочинів та злочинів, вчинених у співучасті

Рекомендована література до Теми 2:

1. Конституція України / Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – 141 с. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://zakon1.rada.gov.ua/.

2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III / Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – 26. – 131 с.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – Режим доступу: http://www.zakon1.rada.gov.ua/
3. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2006. - № 30. - Ст. 260.
4. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2004. - № 50. - Ст. 540.
5. Проект Кодексу України про кримінальні проступки: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rada.gov.ua/~k_zakon_pr/code_crim.rtf
6. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 7 від 04.06.2010 р. „Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки”;
7. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 9 від 01.11.96 „Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя”;
8. Постанова Пленуму Верховного Суду України 26.12.2003 N 16 „Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості”;
9. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24.10.2003 р. № 7 “Про практику призначення судами кримінального покарання”;
10. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23.12.2005 N 12 „Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності”;
11. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 03.06.2005 N 7 „Про практику застосування судами примусових заходів медичного характеру та примусового лікування”;
12. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 1 “Про судову практику у справах про необхідну оборону”;
13. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.05.2002 р. № 6 “Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру”;
14. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 2 “Про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання і заміну не відбутої частини покарання більш м’яким”;
15. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.12.2003 р. № 17 “Про внесення змін і доповнень до постанови Пленуму Верховного Суду України від 28.12.1996 р. № 15 “Про практику направлення військовослужбовців, які вчинили злочини, в дисциплінарний батальйон”;
16. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 5 від 30.05.2008 р „Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи”;
17. Постанова Пленуму Верховного суду України від 7.02.2003 р. № 2 “Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи”;

ТЕМА 3. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ МНОЖИННОСТІ ЗЛОЧИНІВ, А ТАКОЖ ЗА НАЯВНОСТІ ПОМ'ЯКШУЮЧИХ ТА ОБТЯЖУЮЧИХ ОБСТАВИН, А ТАКОЖ ПРИ КОНКУРЕНЦІЙ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ НОРМ

Семінарське заняття № 1– 2 год.

План

1. Проблеми кваліфікації одиничного злочину.
2. Проблеми кваліфікації повторності, сукупності та рецидиву злочинів.

Семінарське заняття № 2– 2 год.

План

1. Проблеми кваліфікації злочинів за наявності обтяжуючих і пом’якшуючих обставин.
2. Проблеми кваліфікації злочину при конкуренції кримінально-правових норм

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: особливості кваліфікації множинності злочинів, кваліфікації злочинів за наявності конкуренції кримінально-правових норм, обтяжуючих та пом’якшуючих обставин.

Рекомендована література до Теми 3:

18. Конституція України / Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – 141 с. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://zakon1.rada.gov.ua/.
19. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III / Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – 26. – 131 с.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – Режим доступу: http://www.zakon1.rada.gov.ua/
20. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2006. - № 30. - Ст. 260.
21. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2004. - № 50. - Ст. 540.
22. Проект Кодексу України про кримінальні проступки: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rada.gov.ua/~k_zakon_pr/code_crim.rtf
23. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 7 від 04.06.2010 р. „Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки”;
24. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 9 від 01.11.96 „Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя”;
25. Постанова Пленуму Верховного Суду України 26.12.2003 N 16 „Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості”;
26. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24.10.2003 р. № 7 “Про практику призначення судами кримінального покарання”;
27. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23.12.2005 N 12 „Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності”;

28. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 03.06.2005 N 7 „Про практику застосування судами примусових заходів медичного характеру та примусового лікування”;
29. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 1 “Про судову практику у справах про необхідну оборону”;
30. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.05.2002 р. № 6 “Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру”;
31. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 2 “Про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання і заміну не відбутої частини покарання більш м’яким”;
32. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.12.2003 р. № 17 “Про внесення змін і доповнень до постанови Пленуму Верховного Суду України від 28.12.1996 р. № 15 “Про практику направлення військовослужбовців, які вчинили злочини, в дисциплінарний батальйон”;
33. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 5 від 30.05.2008 р „Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи”;
34. Постанова Пленуму Верховного суду України від 7.02.2003 р. № 2 “Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи”;

ТЕМА 4. Проблемні питання кваліфікації злочинів проти життя та здоров’я, волі, честі та гідності, статевої свободи та недоторканості особи

Семінарське заняття № 1– 2 год.

План

1. Проблеми кваліфікації злочинів проти життя.
2. Проблеми кваліфікації злочинів проти здоров’я.

Семінарське заняття № 2– 2 год.

План

1. Проблеми кваліфікації злочинів проти волі, честі та гідності особи.
2. Проблеми кваліфікації злочинів проти статевої свободи і недоторканості.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: особливості кваліфікації злочинів проти життя та здоров’я, волі, честі та гідності, статевої свободи і статевої недоторканості особи.

Рекомендована література до Теми 4:

1. Конституція України / Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – 141 с. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://zakon1.rada.gov.ua/.
1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III / Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – 26. – 131 с.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – Режим доступу: http://www.zakon1.rada.gov.ua/

2. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2006. - № 30. - Ст. 260.
3. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2004. - № 50. - Ст. 540.
4. Проект Кодексу України про кримінальні проступки: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rada.gov.ua/~k_zakon_pr/code_crim.rtf
5. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 7 від 04.06.2010 р. „Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки”;
6. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 9 від 01.11.96 „Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя”;
7. Постанова Пленуму Верховного Суду України 26.12.2003 N 16 „Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості”;
8. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24.10.2003 р. № 7 “Про практику призначення судами кримінального покарання”;
9. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23.12.2005 N 12 „Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності”;
10. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 03.06.2005 N 7 „Про практику застосування судами примусових заходів медичного характеру та примусового лікування”;
11. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 1 “Про судову практику у справах про необхідну оборону”;
12. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.05.2002 р. № 6 “Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру”;
13. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 2 “Про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання і заміну не відбутої частини покарання більш м’яким”;
14. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.12.2003 р. № 17 “Про внесення змін і доповнень до постанови Пленуму Верховного Суду України від 28.12.1996 р. № 15 “Про практику направлення військовослужбовців, які вчинили злочини, в дисциплінарний батальйон”;
15. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 5 від 30.05.2008 р „Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи”;
16. Постанова Пленуму Верховного суду України від 7.02.2003 р. № 2 “Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи”;
17. Орлеан, А. Відмежування торгівлі людьми від інших злочинів, пов’язаних із трудовою експлуатацією / А. Орлеан // Вісник Національної академії прокуратури України. - 2013. - № 1. - С. 47-52

18. Телесніцький, Г. Використання зарубіжного досвіду для вдосконалення кваліфікуючих ознак і покарання за катування / Г. Телесніцький // Підприємництво, господарство і право. - 2013. - № 3. - С. 88-90
19. Попова, Г. В. Гендерні особливості сприйняття понять життя і здоров'я особами, які вчинили насильницькі злочини / Г. В. Попова // Право і безпека: Юриспруденція. Економіка. Техніка. Психологія. Соціологія . - Харків, 2015. - № 1 (56). - С. 118-123
20. Шеремета, Роман Русланович. Історичні фактори встановлення кримінальної відповідальності за неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей в контексті законодавства XX століття / Р. Р. Шеремета // Актуальні проблеми кримінального права та кримінології у світлі реформування кримінальної юстиції : зб. матеріалів міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Харків, 22 травня 2015 р.). - Харків, 2015. - С. 361-362.
21. Носенко, В. А. Кримінологічна характеристика жертви злочинів проти життя та здоров'я особи у кримінально-виконавчих установах закритого типу / В. А. Носенко // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. - 2014. - № 4. - С. 351-358
22. Байлов, Антон Володимирович. Зарубіжний досвід регламентації кримінальної відповідальності за неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей / А. В. Байлов, Р. Р. Шеремета // Вісник Кримінологічної асоціації України. - Харків, 2015. - № 1. - С. 15-25
23. Гуділіна, Т. В. Злочини проти життя та здоров'я особи як об'єкт наукового дослідження / Т. В. Гуділіна // Морально-етичні засади реформування кримінального законодавства України : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпропетровськ, 10 квітня 2015 р.). - Дніпропетровськ, 2015. - С. 173-175
24. Людвік, В. Д. Шляхи запобігання злочинам проти статевої свободи та статевої недоторканності людини у громадських місцях / В. Д. Людвік // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. - 2015. - № 3. - С. 189-196
25. Андрусяк, І. П. Ідея гендерної рівності в чинному законодавстві України / І. П. Андрусяк // Збірник тез круглого столу, присвяченого 66-й річниці прийняття Загальної декларації прав людини (м. Київ, 5 грудня 2014 р.). - К., 2014. - С. 7-11
26. Ситник, О. В. Щодо співвідношення статевої свободи та статевої недоторканості / О. В. Ситник // Актуальні проблеми законодавства України про кримінальну відповідальність та практики його застосування : матеріали міжнар. студ. наук. конф. (м. Харків, 21-22 травня 2015 р.). - Харків, 2015. - С. 305-307
27. Лємєсєва, А. В. Моральність в механізмі злочинної поведінки особи, яка вчиняє злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності особи / А. В. Лємєсєва // Морально-етичні засади реформування кримінального законодавства України : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпропетровськ, 10 квітня 2015 р.). - Дніпропетровськ, 2015. - С. 160-163

ТЕМА 5. Проблемні питання кваліфікації злочинів проти власності.

Семінарське заняття № 1– 2 год.

План

1. Власність як об'єкт кримінально-правового захисту
2. Проблеми визначення розрахункової одиниці при кримінально-правовій кваліфікації злочинів проти власності
3. Проблеми кваліфікації корисливих злочинів проти власності.

Семінарське заняття № 2– 2 год.

План

1. Проблеми кваліфікації некорисливих злочинів проти власності.
2. Проблеми розмежування злочинів проти власності з суміжними складами.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:
особливості кваліфікації злочинів проти власності.

Рекомендована література до Теми 5:

1. Конституція України / Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – 141 с. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://zakon1.rada.gov.ua/.
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III: / Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – 26. – 131 с.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – Режим доступу: http://www.zakon1.rada.gov.ua/
3. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2006. - № 30. - Ст. 260.
4. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2004. - № 50. - Ст. 540.
5. Проект Кодексу України про кримінальні проступки: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rada.gov.ua/~k_zakon_pr/code_crim.rtf
6. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 7 від 04.06.2010 р. „Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки";
7. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 9 від 01.11.96 „Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя";
8. Постанова Пленуму Верховного Суду України 26.12.2003 N 16 „Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості";
9. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24.10.2003 р. № 7 "Про практику призначення судами кримінального покарання";
10. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23.12.2005 N 12 „Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності";
11. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 03.06.2005 N 7 „Про практику застосування судами примусових заходів медичного характеру та примусового лікування";

12. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 1 “Про судову практику у справах про необхідну оборону”;
13. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.05.2002 р. № 6 “Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру”;
14. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 2 “Про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання і заміну не відбутої частини покарання більш м’яким”;
15. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.12.2003 р. № 17 “Про внесення змін і доповнень до постанови Пленуму Верховного Суду України від 28.12.1996 р. № 15 “Про практику направлення військовослужбовців, які вчинили злочини, в дисциплінарний батальйон”;
16. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23.12.2005 N 14 „Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті”;
17. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 08.10.2004 р. № 15 “Про деякі питання застосування законодавства про відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов’язкових платежів”;
18. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 10 від 06.11.2009 р. „Про судову практику в справах про злочини проти власності”;
19. Кісель, В. Й. Генезис уявлень про сутність права власності: історія та сучасність / В. Й. Кісель // Південноукраїнський правничий часопис. - Одеса, 2015. - № 1. - С. 115-118
20. Козлюк, Л. В. Криміногенні детермінанти грабежів та розбійних нападів у системі загроз життю та здоров’ю людини, а також праву на власність / Л. В. Козлюк // Забезпечення прав і свобод людини і громадянина в діяльності органів внутрішніх справ України за сучасних умов : матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Київ, 4 грудня 2009 р.). - Харків, 2009. - С. 99-104
21. Ляска, Д. С. Майно як предмет злочину / Д. С. Ляска // Актуальні проблеми законодавства України про кримінальну відповідальність та практики його застосування : матеріали міжнар. студ. наук. конф. (м. Харків, 21-22 травня 2015 р.). - Харків, 2015. - С. 182-184
22. Дорохіна, Юлія Анатоліївна. Власність у вітчизняному кримінальному праві / Ю. А. Дорохіна // Актуальні проблеми кримінального права та кримінології у світлі реформування кримінальної юстиції : зб. матеріалів міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Харків, 22 травня 2015 р.). - Харків, 2015. - С. 31-32
23. Дорохіна, Юлія Анатоліївна. Систематизація кримінально-правової охорони прав на об’єкти власності та об’єкти інтелектуальної власності: окремі питання розуміння / Ю. А. Дорохіна // Вісник Кримінологічної асоціації України. - Харків, 2015. - № 2. - С. 75-86
24. Чус, О. В. Власність як об’єкт незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося в неї / О. В. Чус // Право і суспільство. - 2013. - № 3. - С. 119-125
25. Кириченко, Ю. В. Право приватної власності за Конституціями України та

Європейських держав / Ю. В. Кириченко // Право і суспільство. - 2013. - № 3. - С. 27-34

3. Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів на практичних та семінарських заняттях

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Теоретичні питання, винесені на розгляд, **засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані** необхідні практичні навички та вміння; **всі** навчальні завдання, передбачені планом заняття, **виконані** в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується **на глибокому знанні** чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Теоретичні питання, винесені на розгляд, **засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані** необхідні практичні навички та вміння; **всі** передбачені планом заняття навчальні завдання **виконані** в повному обсязі **з неістотними неточностями**. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань **переважно ґрунтується на знанні** чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Теоретичні питання, винесені на розгляд, **у цілому засвоєні**; практичні навички та вміння мають **поверхневий характер**, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, **виконані**, **деякі** види завдань виконані **з помилками.**
2	Теоретичні питання, винесені на розгляд, **засвоєні частково**, **прогалини** у знаннях **не носять істотного характеру**; практичні навички та вміння **сформовані недостатньо**; **більшість** навчальних завдань **виконано, деякі** з виконаних завдань **містять істотні помилки,** які потребують подальшого усунення.
1	Курсант, студент, слухач **не готовий до заняття, не знає** більшої частини програмного матеріалу, **з труднощами виконує** завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, **допускає змістовні помилки, не володіє** відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	**Відсутність на занятті**